

Proiectul „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED, la doi ani de la debut

Data publicării: Luni, 18 Noiembrie, 2019; www.edu.ro

Finalizarea documentului de politici educaționale „Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național”

Finalizarea Metodologiei privind dezvoltarea Curriculumului la Decizia Școlii (CDS), centrată pe dezvoltarea competențelor-cheie

Realizarea Raportului de analiză privind nevoile de formare a profesorilor din învățământul primar și gimnazial pentru aplicarea noului Curriculum național, fundamentul celor 17 programe de formare continuă, acreditate

Elaborarea a 17 ghiduri metodologice, pentru diferitele discipline de studiu din învățământul primar și gimnazial, conținutul acestora fiind în curs de dezvoltare

Formări de formatori și formări de cadre didactice, demarate în forță, astfel încât, la finalul proiectului, 55.000 de cadre didactice din învățământul preuniversitar să fie abilitate curricular

Dezvoltarea platformei educaționale CRED, în prezent cu peste 8.000.000 de accesări, în cadrul proceselor de formare, peste 11.000 de conturi de utilizatori și aproximativ 1.200 webinarii organizate, la care au participat peste 7.000 de persoane

Derularea selecției naționale a modelelor de bune practici, în învățământul primar și gimnazial, „Creatori de educație”, în cadrul căreia au fost înscrise peste 1.250 de propuneri, dintre care 50 au fost desemnate câștigătoare la faza națională, ediția din anul curent. Platforma dedicată acestei inițiative a înregistrat aproximativ 1.400.000 de accesări

Efectuarea, în premieră, de către Institutul de Științe ale Educației (ISE) a unei evaluări a competențelor-cheie, la elevii de clasa a IV-a, în anul școlar 2018-2019

Toate acestea reprezintă activități și rezultate concrete obținute în cadrul proiectului „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED, pe parcursul celor doi ani de la demarare, detaliate în cele ce urmează.

Capacitatea personalului didactic de a aplica în mod adecvat curriculumul centrat pe formarea de competențe reprezintă, la momentul actual, una dintre problemele principale ale sistemului educațional românesc. Învățarea de tip mecanic, orientarea spre achiziția de informație sau notarea ca scop, în sine, nu au făcut, încă,

suficient loc implicării copilului în propria învățare, învățării prin descoperire, prin dezvoltarea creativității și a gândirii critice.

Proiectul CRED reprezintă o schimbare majoră de paradigmă față de cele descrise anterior și răspunde în mod concret nevoii cadrelor didactice de a fi expuse unor programe de dezvoltare profesională, care să se așeze în mod coerent și echilibrat alături de alte măsuri de optimizare (dezvoltarea unui document de politici privind Curriculumul național, elaborarea de ghiduri metodologice și de resurse educaționale deschise pentru învățământul primar și gimnazial, crearea unei metodologii de evaluare a competențelor cheie).

Modul în care au fost concepute activitățile din cadrul proiectului este unul circular, o activitate derivând în mod firesc din cea anterioară, fiecare dintre acestea vizând rezolvarea unui set complex de deficiențe identificate, la nivel național, în sistemul de educație românesc.

Astfel, ariile de intervenție ale proiectului CRED acoperă: spectrul politicilor educaționale (documentul „Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național”; Metodologia privind Curriculumul la Decizia Școlii - CDS; revizuirea metodologiei programului „A Doua Șansă”- ADȘ), aria resurselor specifice (ghiduri metodologice; resurse educaționale deschise; oferte de CDS), domeniul resurselor umane/formării (analiza nevoilor de formare a cadrelor didactice; formarea de formatori; formarea de învățători și profesori), sprijinul pentru elevii aflați în risc de excluziune, pentru școlile din medii dezavantajate socio-economic, inclusiv prin adaptări curriculare la nivelul școlii și al clasei, precum și dimensiunea de cercetare (evaluarea competențelor-cheie la clasa a IV-a; evaluarea formativă; cercetări tematice).

Din studiile și analizele care au precedat demararea propriu-zisă a proiectului, a reieșit necesitatea existenței unui document de politici educaționale care să ofere un reper unitar și integrator pentru dezvoltarea curriculumului, atât la nivel central, prin curriculumul-nucleu (obligatoriu la nivel național), cât și la nivel local, prin curriculumul la decizia școlii. Constituirea unui grup de lucru (peste 50 de specialiști în educație), analiza documentelor de politici curriculare care au constituit punctul de pornire în dezvoltarea noului document curricular, cinci activități de consultare (două ateliere de lucru cu experți în domeniu și trei activități de consultare publică), elaborarea unui raport și întâlniri cu factorii decidenți din cadrul Ministerului Educației Naționale - reprezintă etapele parcurse pentru a ajunge la forma finală a documentului „Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național”.

Elaborarea unei metodologii privind Curriculumul la Decizia Școlii a fost generată, în primul rând, de necesitatea oferirii unui cadru organizatoric și a unor

repere metodologice/legislative unitare, în acord cu noul document de politici educaționale. Totodată, schimbările majore introduse de noile planuri-cadru de învățământ, dar și schimbările care au vizat tipurile de curriculum la decizia școlii și introducerea (în gimnaziu) a unui opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare, cu o alocare de o oră pe săptămână în toți anii de studiu, au condus la necesitatea elaborării unui astfel de document.

În acest context, este important de menționat că procesele de consultare publică, parcurse în vederea definitivării celor două documente, s-au realizat atât prin intermediul mai multor consfătuiri externe cu actori implicați în procesul educațional, cât și prin publicarea propunerilor de documente pe site-urile instituționale ale Ministerului Educației Naționale, Inspectoratelor Școlare Județene, Caselor Corpului Didactic, precum și pe site-ul proiectului CRED, www.educared.ro. Interesul public pentru documentul de politici educaționale „Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național” a fost confirmat, prin completarea unui chestionar online, de către 1.443 de persoane. De asemenea, chestionarul online lansat în spațiul public, în cadrul procesului de consultare a Metodologiei privind Curriculumul la Decizia Școlii a fost completat de către 700 de persoane.

În ceea ce privește programul educațional de tip A Doua Șansă (ADȘ), ce are drept scop sprijinirea persoanelor care au părăsit prematur sistemul de învățământ, proiectul CRED are stabilite obiective precum revizuirea metodologiilor specifice programului ADȘ și elaborarea programelor școlare specifice, pentru învățământul primar și secundar inferior. Până în prezent, au fost realizate variantele de lucru ale celor două metodologii ADȘ.

De asemenea, în cadrul proiectului, sunt elaborate 17 ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare, pentru învățământul primar și gimnazial, la nivel de clasă și de școală. Ghidurile metodologice susțin activitatea cadrelor didactice în aplicarea la clasă a noilor programe școlare, reprezentând un element important de explicare și exemplificare a programelor școlare.

Analiza nevoilor de formare a cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în domeniul abilitării curriculare este documentul care fundamentează programele de formare din cadrul proiectului CRED. În anul 2018, instituțiile partenere au încheiat cercetarea la nivel național și au elaborat raportul analizei nevoilor de formare. Plecând de la rezultatele obținute, au fost realizate cele 17 programe de formare, acestea fiind ulterior acreditate și implementate cu succes.

Formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în vederea aplicării Curriculumului național bazat pe competențe-cheie, reprezintă o activitate importantă derulată sub umbrela proiectului CRED. Astfel, formarea de nivel I

implică formarea formatorilor de cadre didactice, iar formarea de nivel II presupune activitățile de formare a cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial. În cadrul proiectului, au fost certificați 442 de formatori, beneficiari ai programului de formare nivel I. Aceștia au asigurat programul de formare continuă nivel II pentru un număr de peste 5.500 de cursanți, cadre didactice din învățământul primar și gimnazial. Cursurile, pentru nivelul II de formare, au avut loc în peste 190 de locații acreditate. Dintre acestea, 141 beneficiază de dotarea standard asigurată prin proiect (tablă interactivă, laptop, videoproiector, ecran de proiecție și imprimantă).

În ceea ce privește pilotarea unor intervenții complementare de sprijin al elevilor din grupuri vulnerabile, această activitate urmărește asigurarea oportunităților egale pentru 2.500 de copii expuși riscului de abandon școlar, în special prin programe de sprijin individualizat. Cei 2.500 de elevi - din județele Bihor, Iași și zona periurbană a Bucureștiului - vor beneficia de măsuri integrate, personalizate, adaptate specificului local, economic și socio-cultural al zonelor.

În vederea facilitării procesului de implementare a noului Curriculum național printr-un set de resurse digitale suport relevante, a fost dezvoltată platforma educațională care susține toate celelalte componente ale proiectului. Platforma educațională CRED conține o componentă de platformă de elearning dezvoltată pe tehnologii opensource, o componentă destinată resurselor educaționale deschise dezvoltată în regim de soft deschis, precum și o componentă colaborativă care presupune căsuțe de e-mail personalizate, spații de stocare în cloud, aplicații office și alte aplicații utile în educație, pentru fiecare participant la cursurile de formare și membru în proiect. De la demararea programului de formare, paginile platformei educaționale au fost accesate de peste 8.000.000 ori, fiind realizate peste 11.000 de conturi în platformă și desfășurate aproximativ 1.200 webinarii, la care au participat peste 7.000 de persoane.

O altă activitate semnificativă din cadrul proiectului o reprezintă cea de diseminare a activităților de succes ale cadrelor didactice și a rezultatelor pozitive ale acestora în aplicarea Curriculumului național. Pentru ca bunele practici să devină o sursă de inspirație pentru întreaga comunitate educațională, dar și pentru a descoperi și promova acei învățători și profesori cu o contribuție remarcabilă în creșterea atractivității activităților educative pentru elevi, în perioada aprilie-septembrie 2019, s-a desfășurat selecția națională a modelelor de bune practici „Creatori de educație”. Platforma dedicată selecției, www.creatorideeducatie.ro, pe care au fost încărcate toate propunerile validate, a înregistrat peste 1.4 milioane de accesări, de pe toate continentele lumii. Pentru faptul că inovează în procesul de predare-învățare, cei 50 de câștigători - dintre care 40 de profesori desemnați câștigători în urma evaluării activităților acestora de către o comisie de experți în educație și 10 profesori declarați

câștigători în urma votului online al publicului - urmează să fie premiați, în cadrul unei conferințe naționale. Astfel, proiectul CRED susține promovarea modelelor de bune educaționale.

Un alt rezultat, obținut în cei doi ani de derulare a proiectului CRED, îl constituie efectuarea de către Institutul de Științe ale Educației (ISE) a unei evaluări a competențelor-cheie dezvoltate la elevii de clasa a IV-a, aflați la finalul anului școlar 2018-2019. Datele și concluziile evaluării, realizată pe un eșantion reprezentativ de școli, vor oferi o imagine de detaliu atât cu privire la competențele-cheie, insuficient dezvoltate în acest moment, cât și la categoriile de copii în risc, unde nivelul de achiziții nu este cel așteptat.

În concluzie, echipa proiectului și comunitatea profesională creată în jurul proiectului CRED vor intensifica demersurile derulate în perioada 2017-2019 și vor continua, în același timp, să răspândească starea de spirit „Cred în educație”, până când, în mod concret, schimbarea de paradigmă va conduce la schimbarea realității sistemului educațional românesc, implicând:

- profesori care adaptează demersul didactic la nevoile și interesele elevilor, personalizând predarea, astfel încât fiecare copil să își poată atinge și valorifica propriul potențial;
- profesori care aplică în mod creativ și inovator programele școlare, generând progres școlar la nivelul claselor de elevi cu care lucrează;
- profesori care folosesc metode și strategii didactice interactive/inovatoare pentru a crea un context de dezvoltare a competențelor-cheie;
- elevi care beneficiază de un act de predare-învățare centrat pe nevoile lor, imediate dar și de perspectivă;
- elevi autonomi în învățare, creativi, proactivi, orientați spre succes și încrezători în propriile forțe;
- elevi deveniți adevărați cetățeni ai țării și ai lumii în care trăim, care își ghidează acțiunile (din viața personală, socială și profesională) pe valori solide precum respect, responsabilitate, integritate, spirit civic, empatie, echitate, perseverență, care dau dovadă de spirit inovator și creativitate, de simț critic și reziliență.

„Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți - CRED” cod SMIS 2014+:118327, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, este un proiect de anvergură pentru sistemul educațional românesc, fiind lansat în anul 2017 și are o durată de implementare de 4 ani. CRED este parte integrantă a Strategiei Europa 2020, prin Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii (aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 417/2015).